

Suomen ilmastopaneeli

Antti Arasto, Kristiina Lång, Peter Lund, sihteeristö Sally Weaver

<https://www.eduskunta.fi/pdf/KAA+2/2021>

Kansalaisaloite turpeen energiakäytön lopettamiseksi

Kansalaisaloitteessa ehdotetaan säädettäväksi laki turpeen energiakäytön kieltämiseksi. Esityksen mukaan turpeen polttamisesta energiaksi luovuttaisiin 31.5.2025 mennessä. Käytännössä muutos tarkoittaisi siirtymistä muihin energiatuotantomuotoihin. Kiellosta olisi kuitenkin poikkeuksia sähkön ja lämmön tuotannon huoltovarmuuden turvaamiseksi. Kiellon vastaisesta turpeen käytöstä seuraisi seuraamusmaksu.

Suomen ilmastopaneelin näkemykset

Turpeen energiakäyttö ei ole ilmastollisesti kestävä eikä kustannustehokasta energiantuotantoa, minkä takia turpeen energiakäytön tulee loppua. Turve tulee saada pois Suomen energiapaletista ja sen osalta Ilmastopaneeli tukee aloitteen tekijöiden perusteltuja näkemyksiä. Tällä hetkellä tilanne näyttää kuitenkin siltä, että turpeen poistuminen energiakäytöstä on hoitumassa markkinaehtoisesti, kunhan turvetta tukevia toimia ei enää tehdä. Täyskielto lyhyellä ennakkointiajalla aiheuttaisi vaikeuksia oikeudenmukaisen siirtymän periaatteiden kanssa. Tarvitaan aikaa myös kasvu- ja kuiviketurpeen vaihtoehtojen kehittämiseen ennen kuin kaikki avatut suot pystytään sulkemaan.

Kuten aloitteessakin todetaan, turpeesta luopuminen luo painetta bioenergian käytön kasvattamiselle, ellei riskejä tunnisteta ja muita vaihtoehtoja tuoda esiin. Osana turpeen energiakäytöstä luopumista tulee keskittää yhteiskunnan tukea polttoon perustumattomiin energiaratkaisuihin. Siksi esimerkiksi turpeen energiakäytön korvaamista tukevien JTF-toimien tulisi olla sellaisia, jotka eivät lisää päätehakkuita vaan edistävät aidosti sekä taloudellisesti että ekologisesti kestävä metsänhoitoa ja voimistavat metsien kasvua. Tällaisia toimia ovat esimerkiksi metsälannoitus, kunhan minimoidaan sen vesistövaikutukset, nuoren metsän hoito metsien kasvua pitkällä aikavälillä edistävällä tavalla sekä suometsien käsittelytapojen muutokset pois voimakkaaseen ojitukseen perustuvasta uudistamisesta, joka nopeuttaa hiilen vapautumista turpeesta.

Ilmastopaneeli katsoo, että turpeen energiakäytön ikkuna on jo nyt niin pieni energiakriisikin huomioiden, että turpeen energiakäytön kieltäminen ehdotetussa aikaikkunassa ei ole tarpeen. Ilmastopaneeli suosittelee, että polttoon perustumattomien ratkaisujen määrätietoinen edistäminen ja politiikkajohdonmukaisuus tulisi huomioida paremmin rahoituksen kanavoinnissa.